Симболизмот во *Добро темперирaн клавир* од J. C. Бах

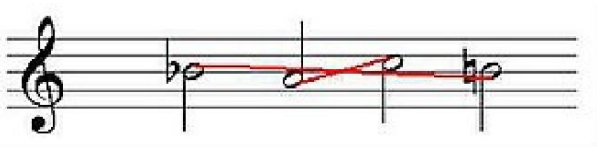

Проф. д-р Милица Шкарић

УНИВЕРЗИТЕТ ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ
МУЗИЧКА АКАДЕМИЈА

- **Андреас Веркмајстер** (Andreas Werckmeister) прв го употребува терминот „**wohl temperirt**” (мак. добро темперирaн) во неговите дела објавени во 1681 и 1691 година.

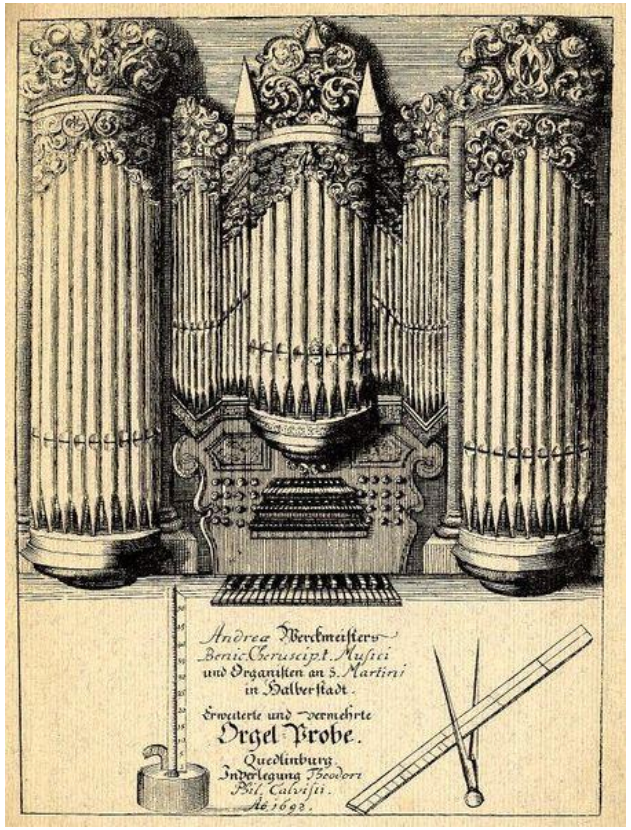

Orgel probe, 1681

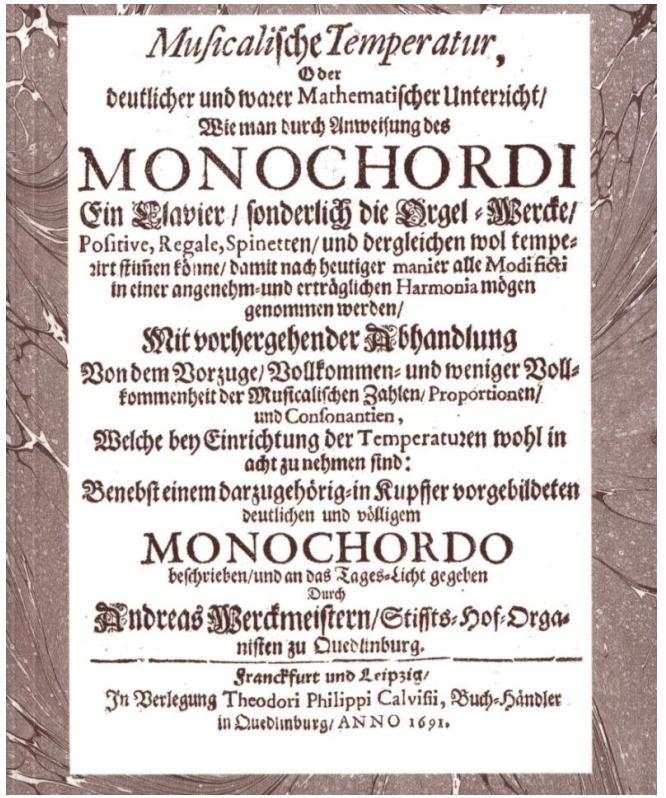

Musicalische Temperatur, 1691

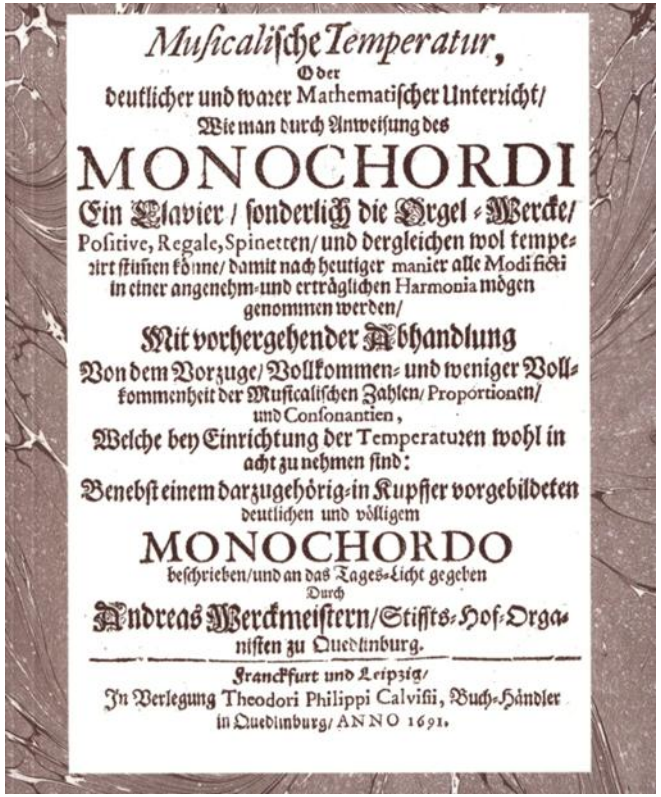

Musicalische Temperatur
Oder
deutlicher und wahrer Mathematischer Unterricht/
Wie man durch Anweisung des
MONOCHORDI
Ein Clavier / sonderlich die Orgel-Wercke/
Positive, Regale, Spinetten/ und dergleichen wol temperirt stimmen könne/ damit nach heutiger manier alle Modi ficti in einer angenehm- und erträglichen Harmonia mögen genommen werden/
Mit vorhergehender Abhandlung
Von dem Vorzuge/ Vollkommen- und weniger Vollkommenheit der Musicalischen Zahlen/ Proportionen/ und Consonantien,
Welche bey Einrichtung der Temperaturen wohl in acht zu nehmen sind:
Benebst einem darzugehörig-in Kupffer vorgebildeten deutlichen und völligem
MONOCHORDO
beschrieben/und an das Tages-Licht gegeben
Durch
Andreas Werckmeistern/Stiffts-Hof-Organisten zu Quedlinburg.
Franckfurt und Leipzig/
In Verlegung Theodori Philippi Calvisii, Buch-Händler in Quedlinburg/ ANNO 1691.

Musicalische Temperatur, 1691

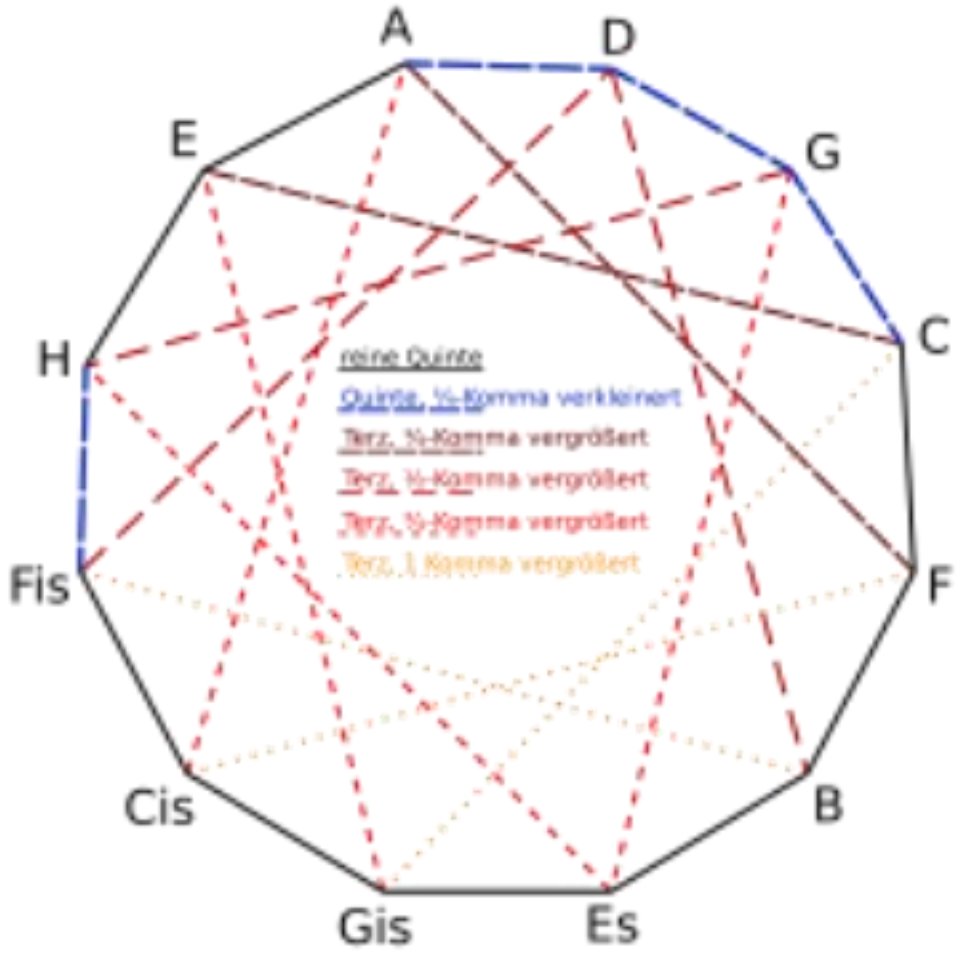

- До 1710 во Германија, Јохан Давид Хајнихен ќе го оформи квинтното тркало, кое ќе биде доразвиено од Јохан Матесон и др.

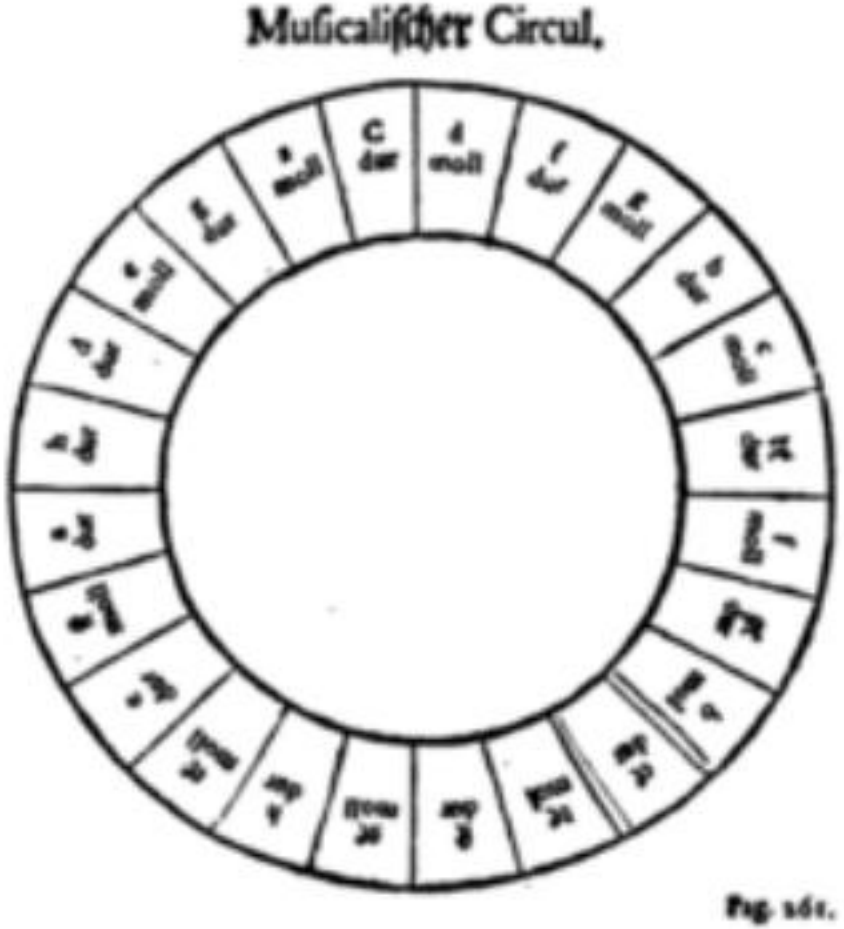

- Во 1717 Матесон во едно од своите дела се пожалил дека:

„Иако веќе сите постоечки тоналитети по своето темперирање (штимање) можат да се употребуваат дијатонски, хроматски и енхармонски, сè уште немаме нивна вистинска демонстрација.“ (Das beschützte Orchestre, 1717, стр. 437)

- Бах го прифатил предизвикот на пишување композиции во сите овие тоналитети и во 1722/23 во Кетен ја завршил првата книга од „Добро темперирaн клавир“, со која поставил нови високи стандарди во изведбата на клавишни инструменти преку рамномерна употреба на сите 10 прсти.

- Тоналитетите Цис-дур, Фис-дур, гис-мол, ес-мол и дис-мол Бах ги употребува само во овие композиции, додека тоналитетот цис-мол ретко го употребува и во други дела.
- К. Ф. Е. Бах во својот трактат забележал: *„Мојот починат татко ми раскажуваше дека кога бил млад слушал големи изведувачи кои го употребувале палецот само кога тоа било неопходно при широко растегнување на раката. Бидејќи тој живееше во време кога се одвиваше значајна промена во музичкиот вкус, беше принуден да употребува соодветен прсторед во кој се зголеми употребата на палецот...и тоа посебно на местата во тоналитети со повеќе предзнаци. Така, палецот, од ретко употребуван прст стана еден од главните прсти.“*

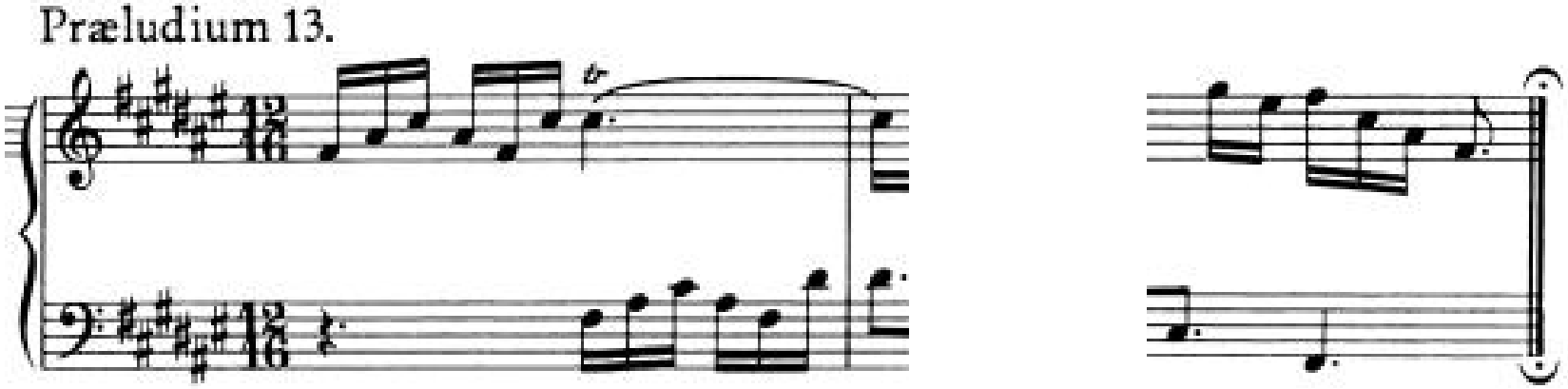

- Во изданието Urtext има многу малку ознаки напишани од самиот Бах.

Оригинални ознаки за темпо во ДТК I	Дела	Број на појавувања
adagio	Прелудиум BWV 847	1
allegro	Прелудиум BWV 847	1
presto	Прелудиум BWV 847 и BWV 855	2 (вкупно)
andante	Прелудиум BWV 869	1
largo	Фуга BWV 869	1

Единствените ознаки кои Бах ги забележал во втората книга се ознаката се темпо largo на почетокот од прелудиумот во ге-мол BWV 885, ознака за Allegro во прелудиумот во ха-мол BWV 893 и ознаките за динамика пијано и форте во прелудиумот во гис-мол BWV 887.

Прелудиум BWV 849 cis-moll

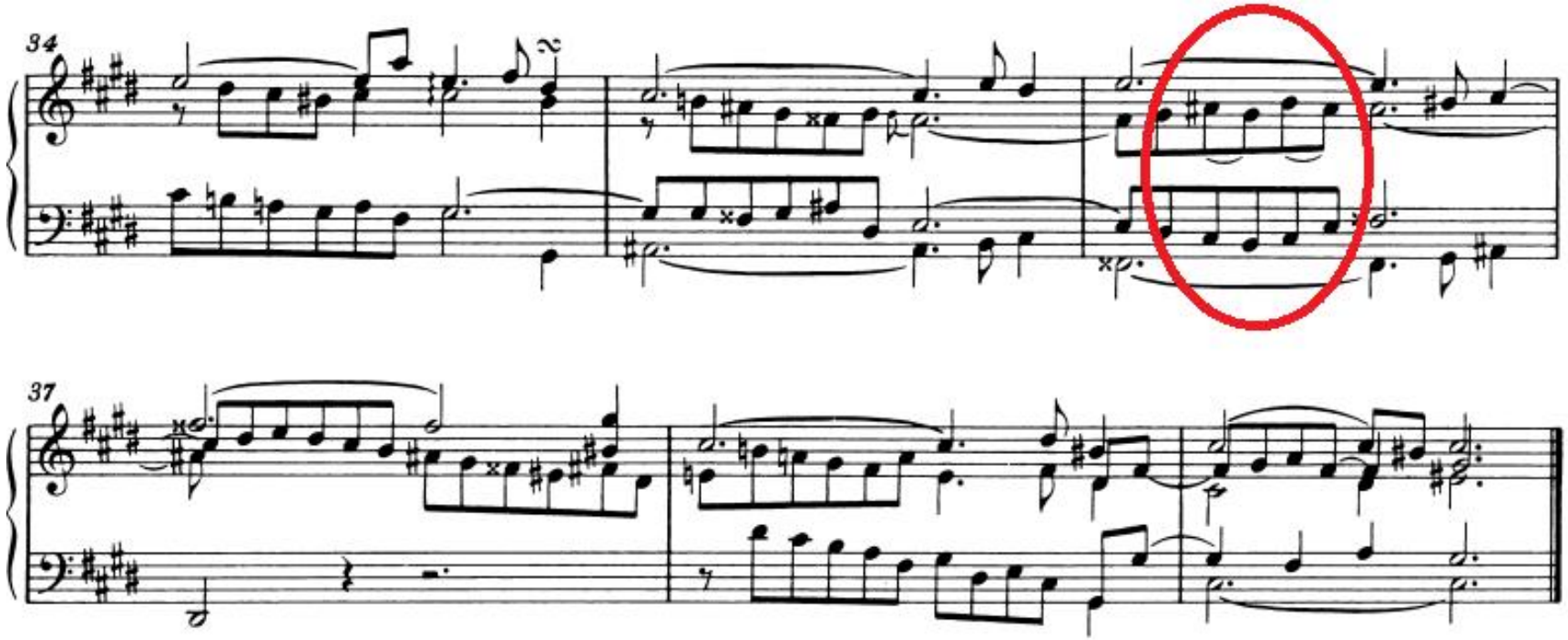

Мотив „воздишки“ (германски *seufzern*)

- Мотивот со „воздишки“ се појавува во две форми:
- - реалистичен, кој ги отсликува вистинските воздишки на Исус

како во аријата *Ächzen und erbärmlich Weinen* од кантатата ***Meine Seufzer, meine Tränen***.

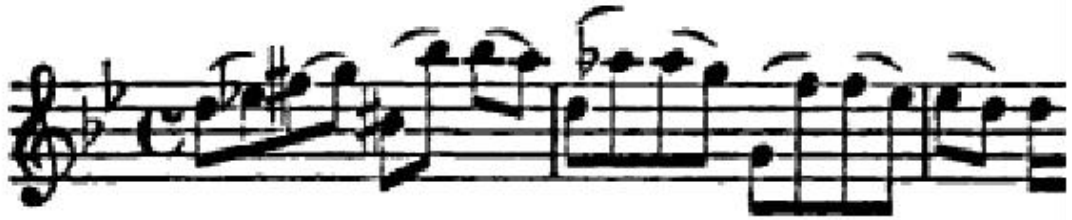

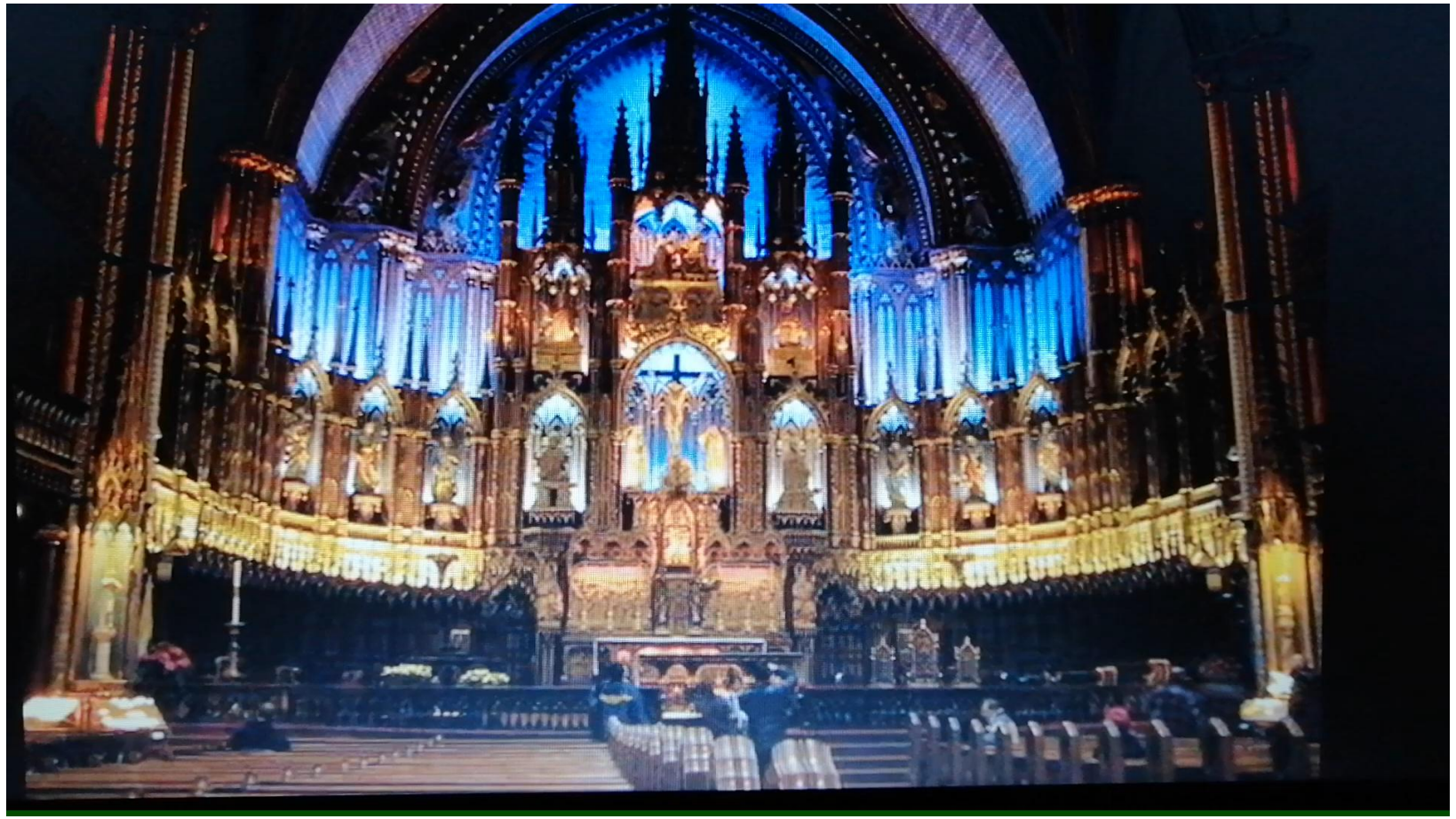

- Другата форма на „воздишки“ се употребува повеќе во инструменталната музика. Таа е повеќе идеалистичка (духовна).

Фуга BWV 890 ДТК II

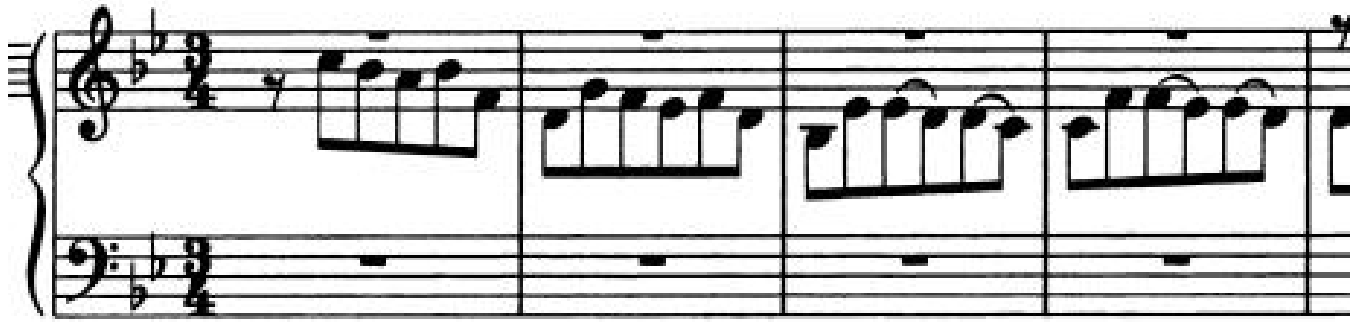

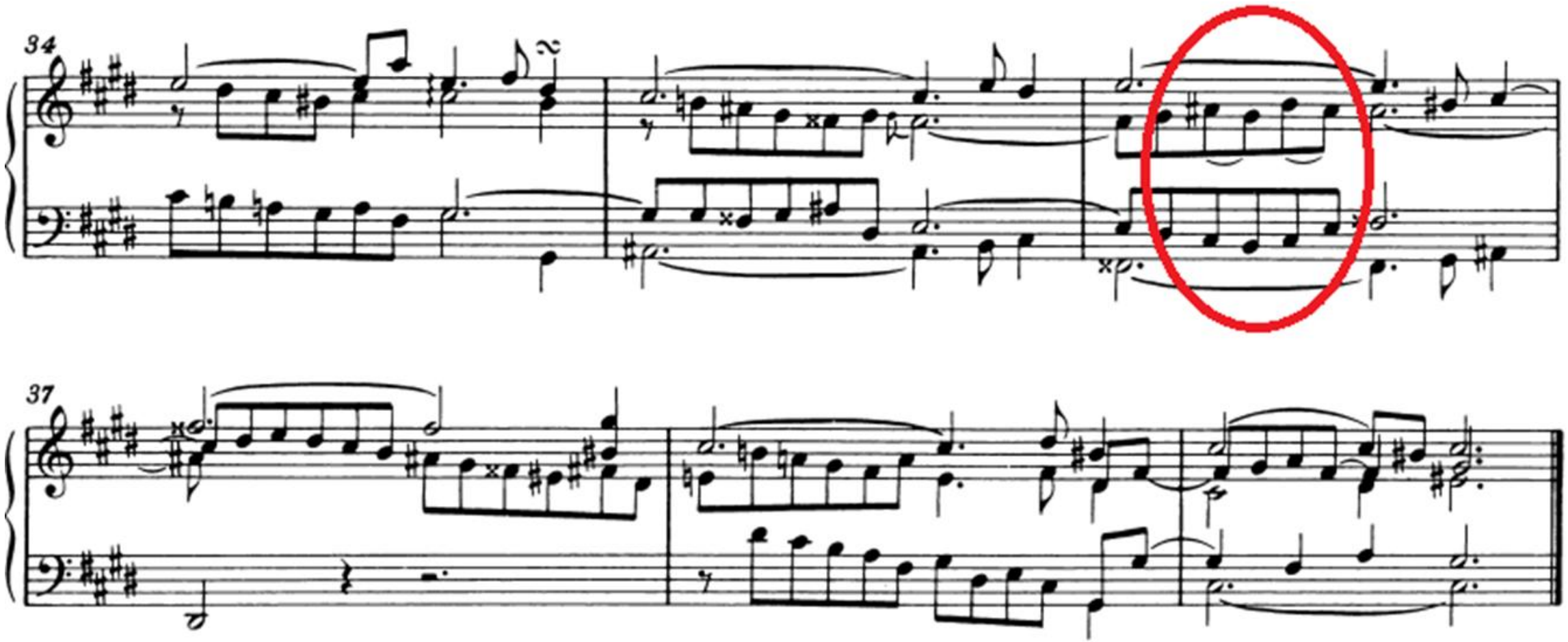
34
37

Мал крст

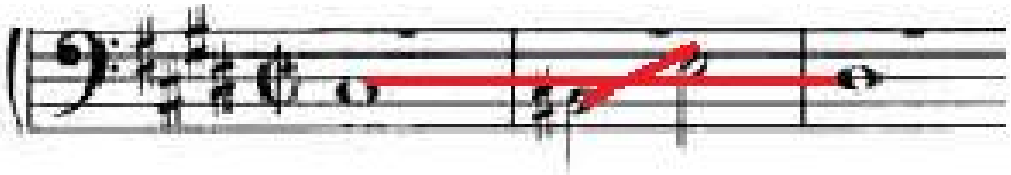

Vox Christi

Исус го носи крстот
графика од Мартин Шонгауер (1475-80)

Според Кирнбергер:„*Видовите такт со поголеми нотни вредности како алабреве, имаат тешко и побавно темпо во однос на тие со помали нотни вредности*.“

Кантата BWV 61

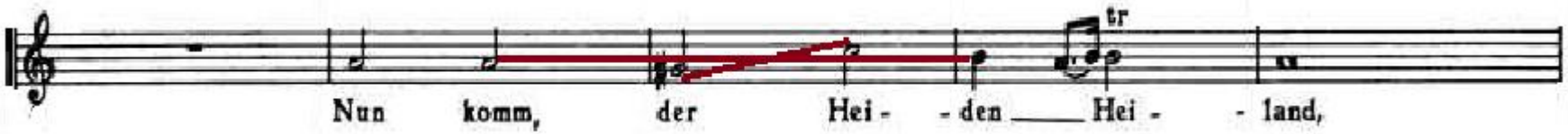

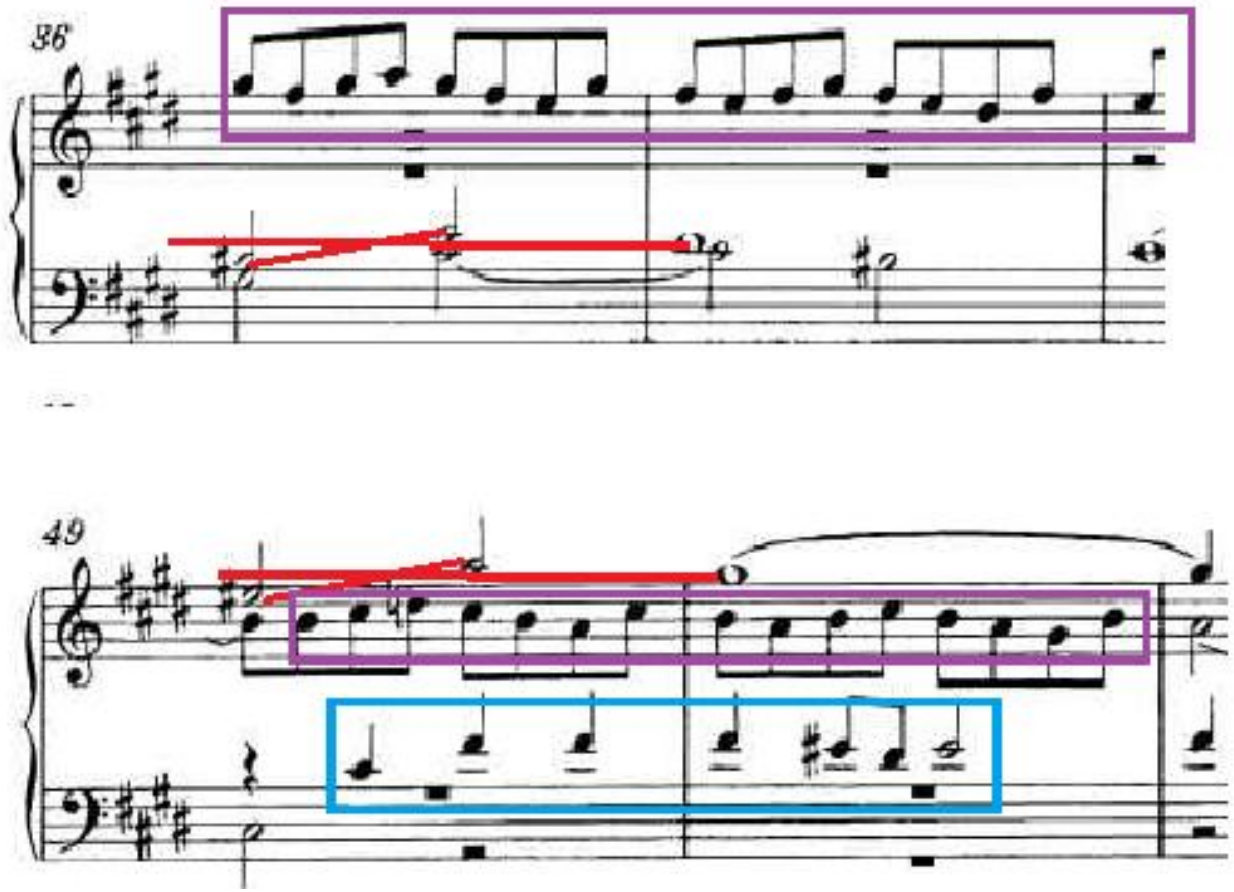
36
49

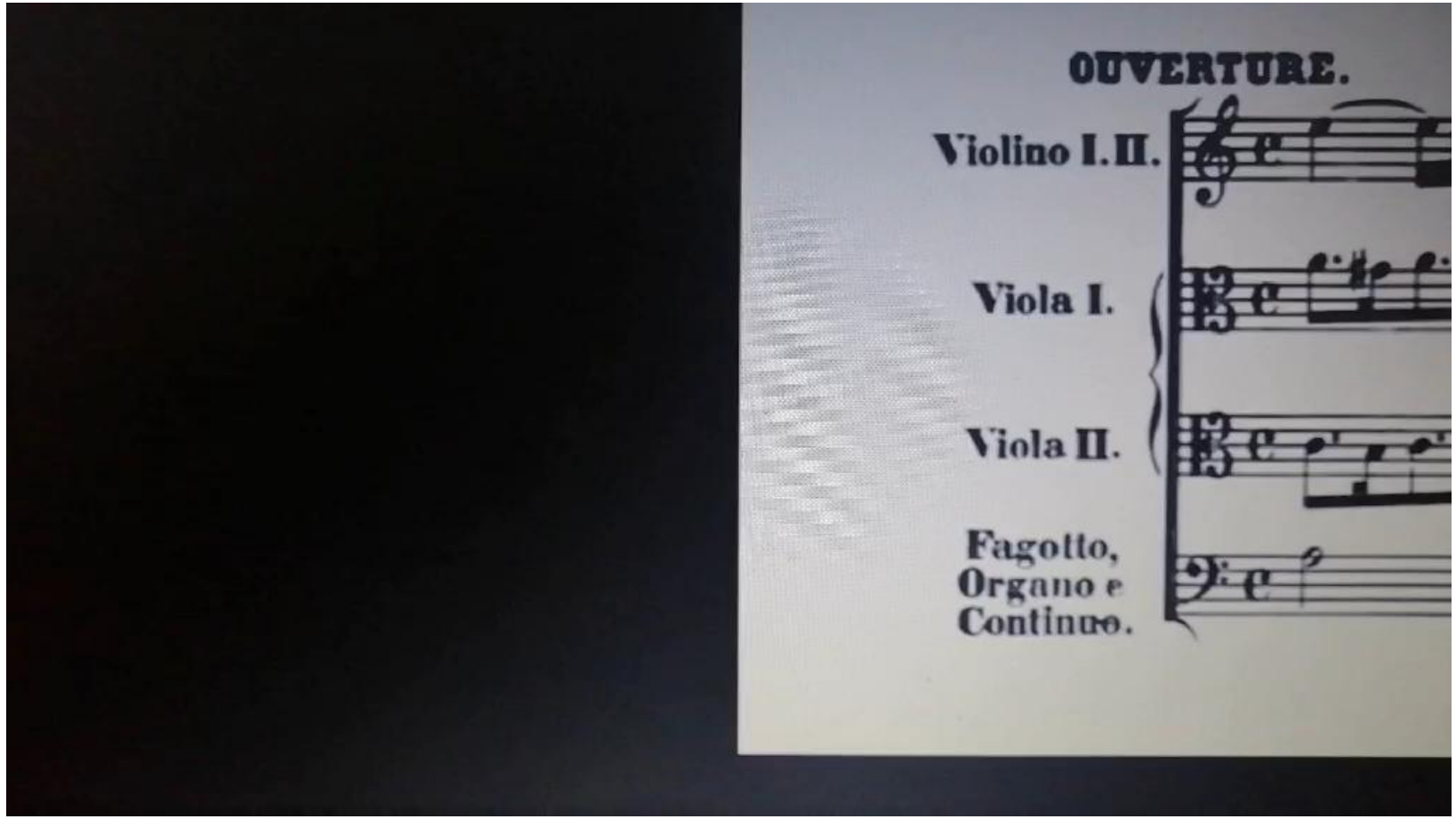
OUVERTURE.
Violino I. II.
Viola I.
Viola II.
Fagotto,
Organo e
Continuo.

- Пунктиран ритам на Француска увертира
- Де-дур тоналитет на воскреснување

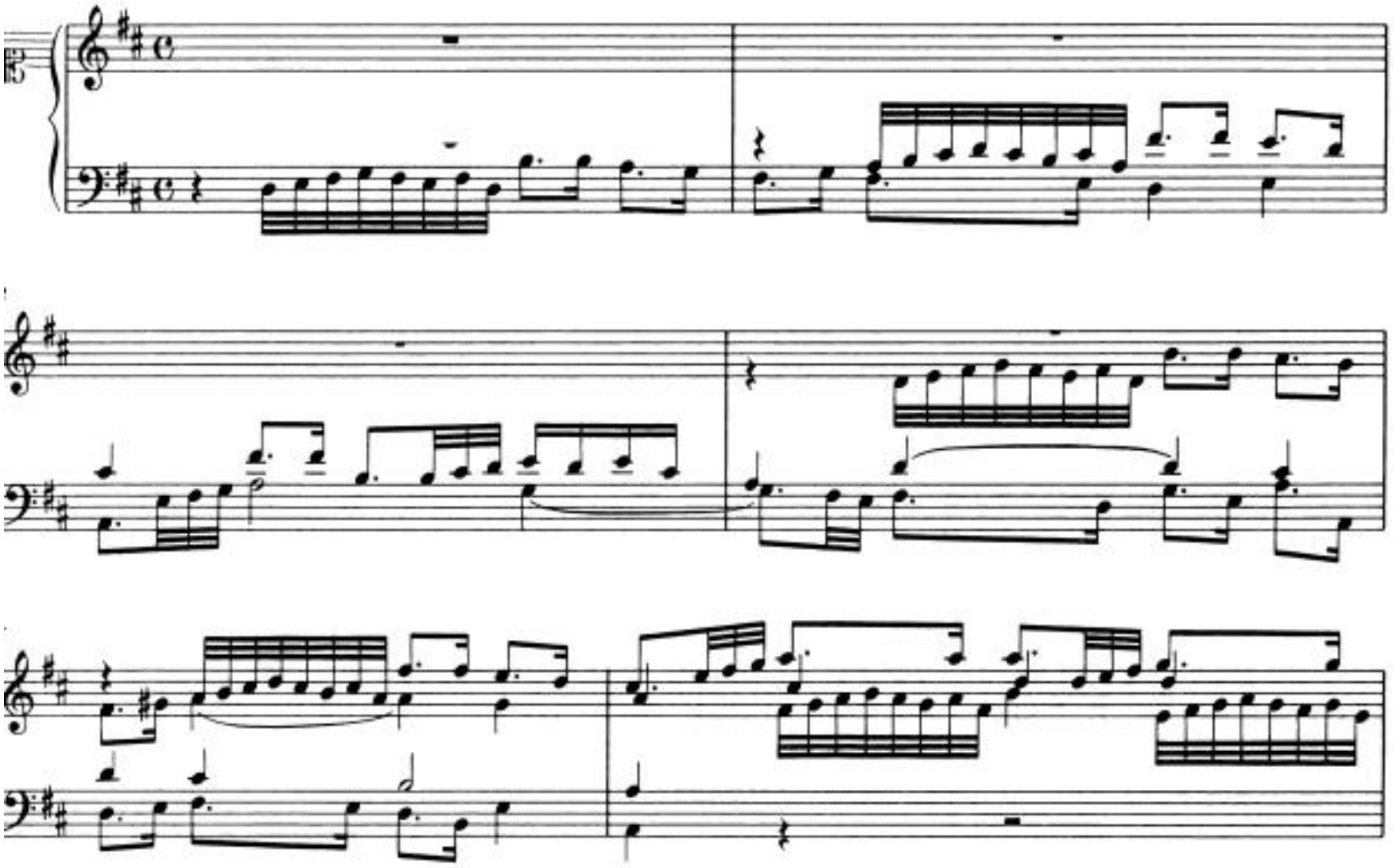

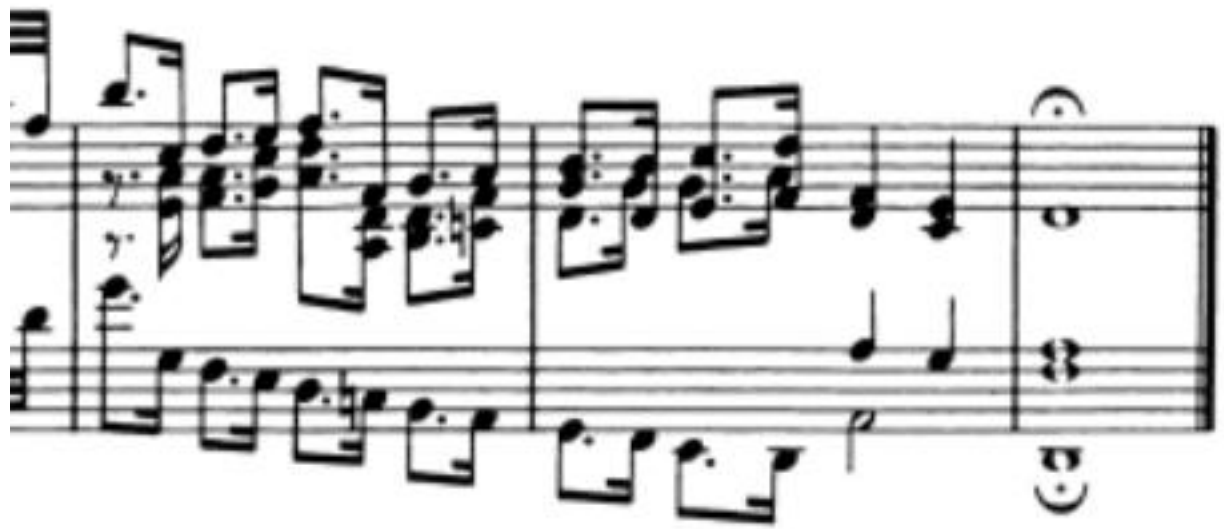

- **Largo** (според дефиниција на Лексиконот на Валтер од 1732):

„многу бавно, како проширување на тактот“.

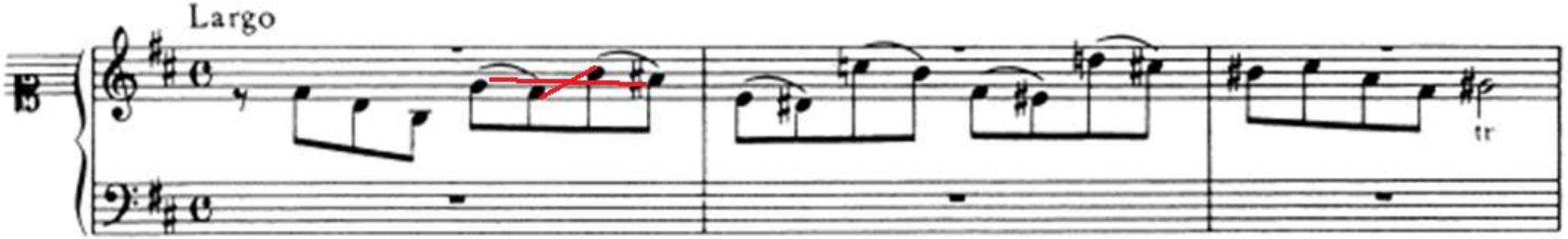

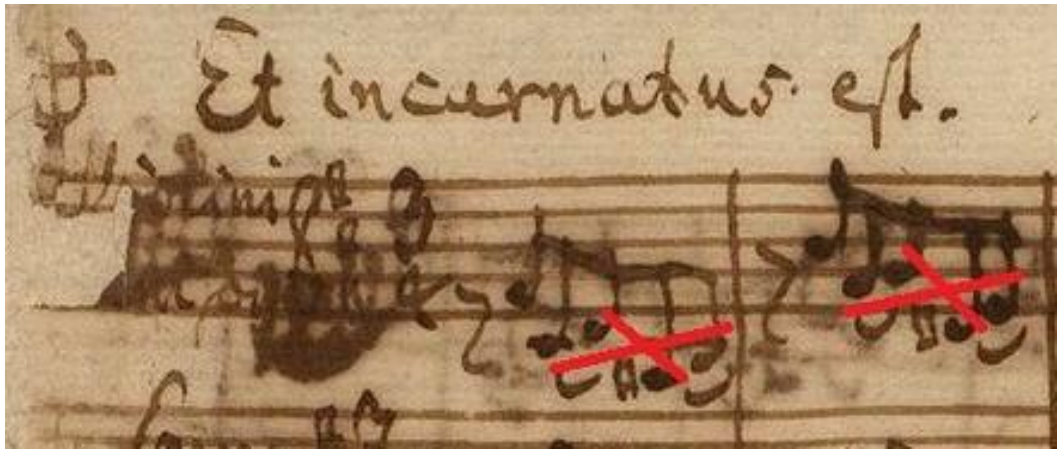

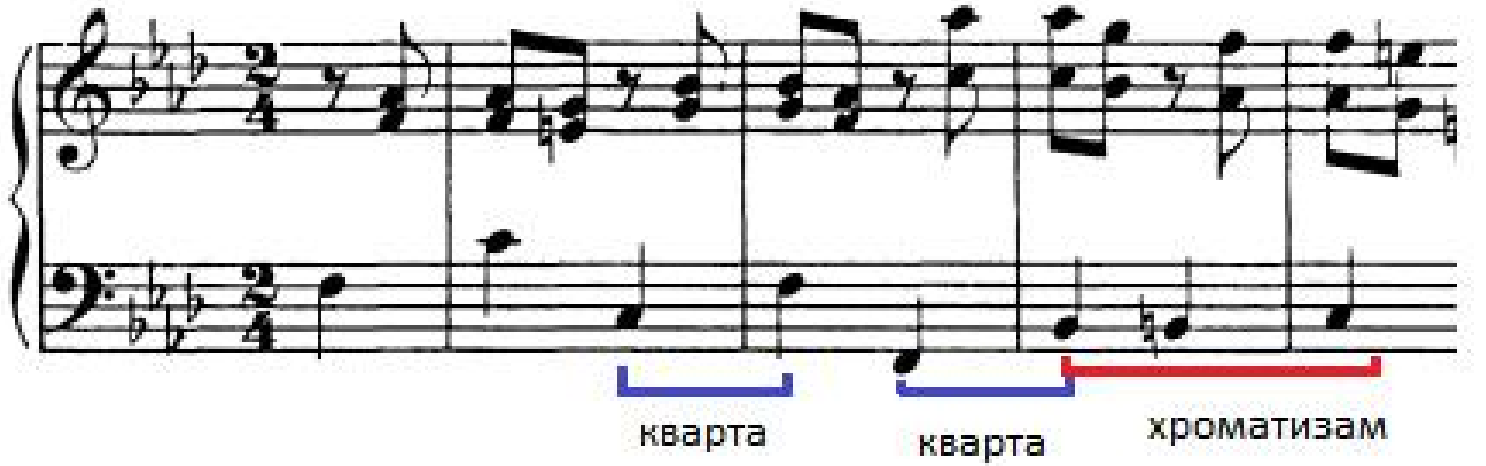
кварта
кварта
хроматизам

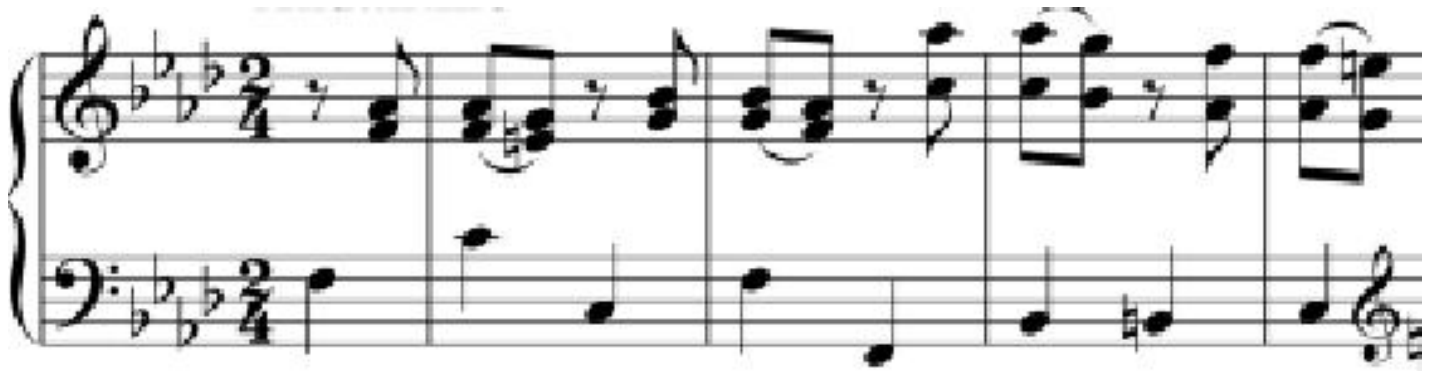

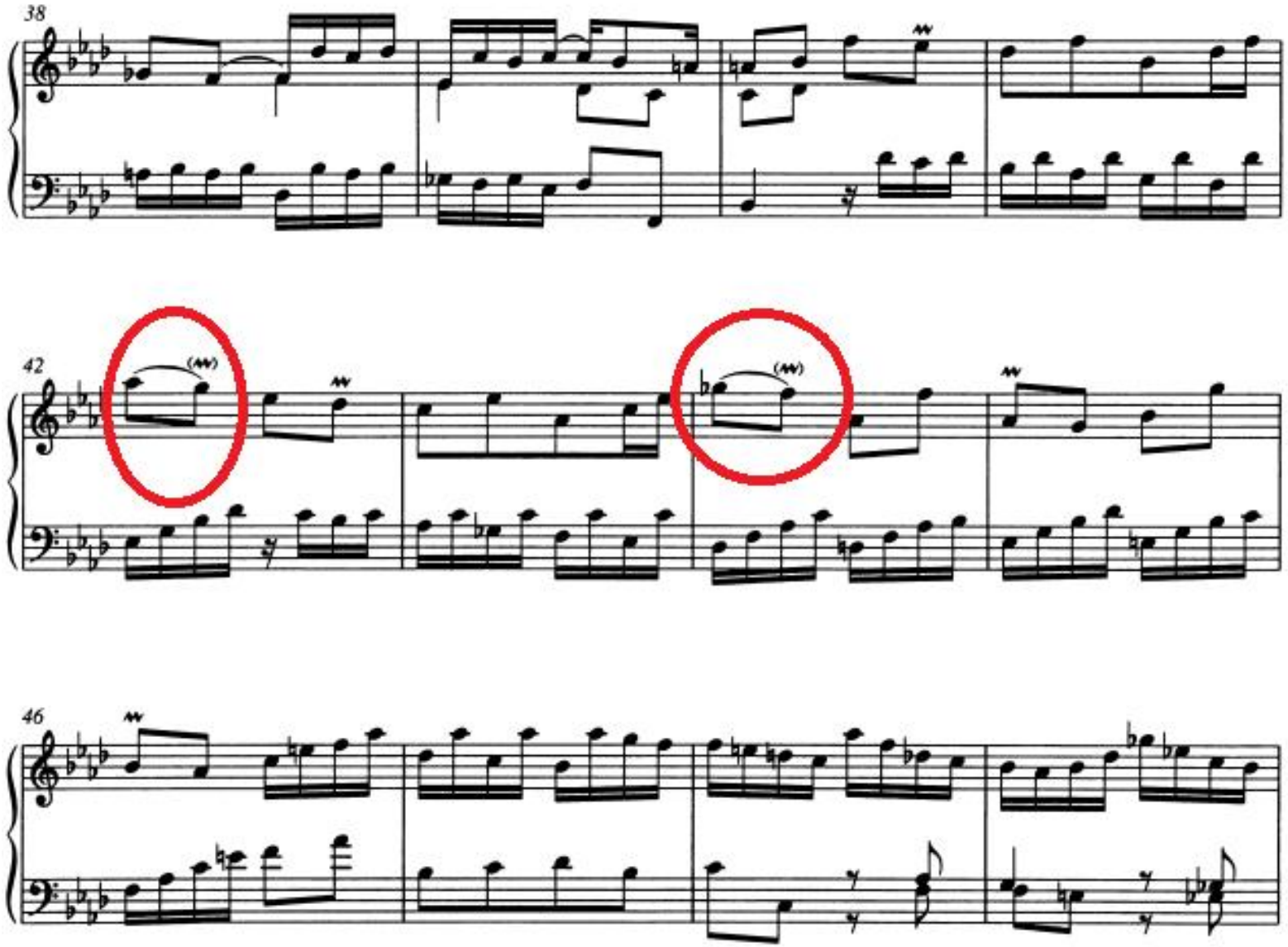
38
42
46

PRAELUDIUM XVIII.

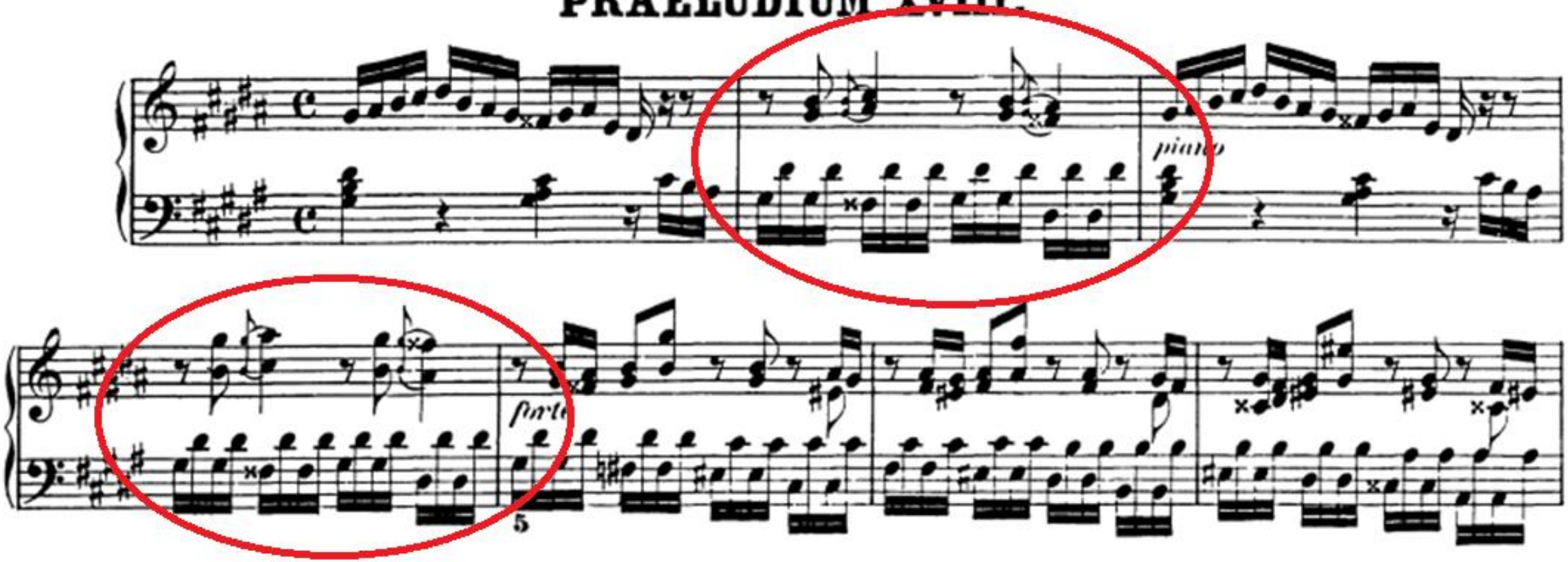

Прелудиум BWV 889

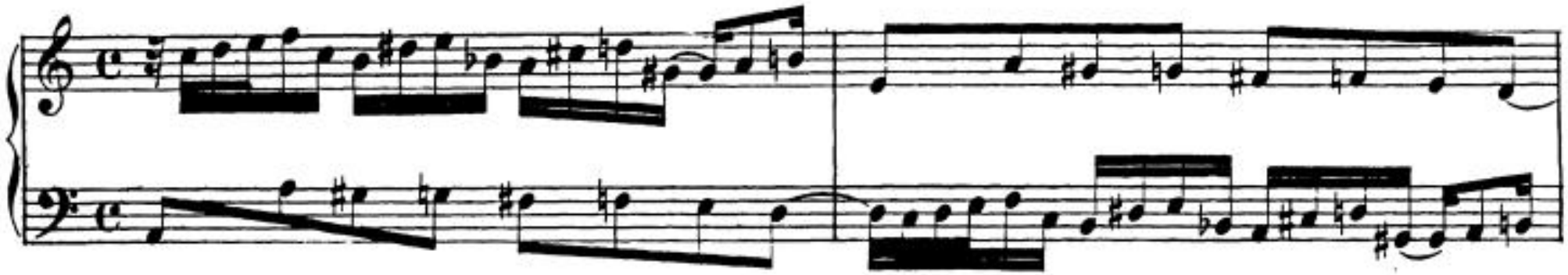

Артикулација/ изведба според Корољов

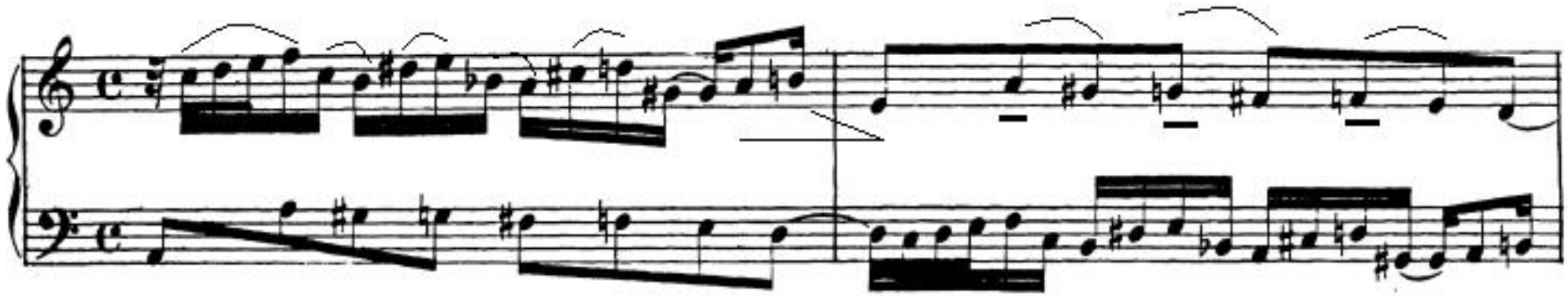

Голем крст

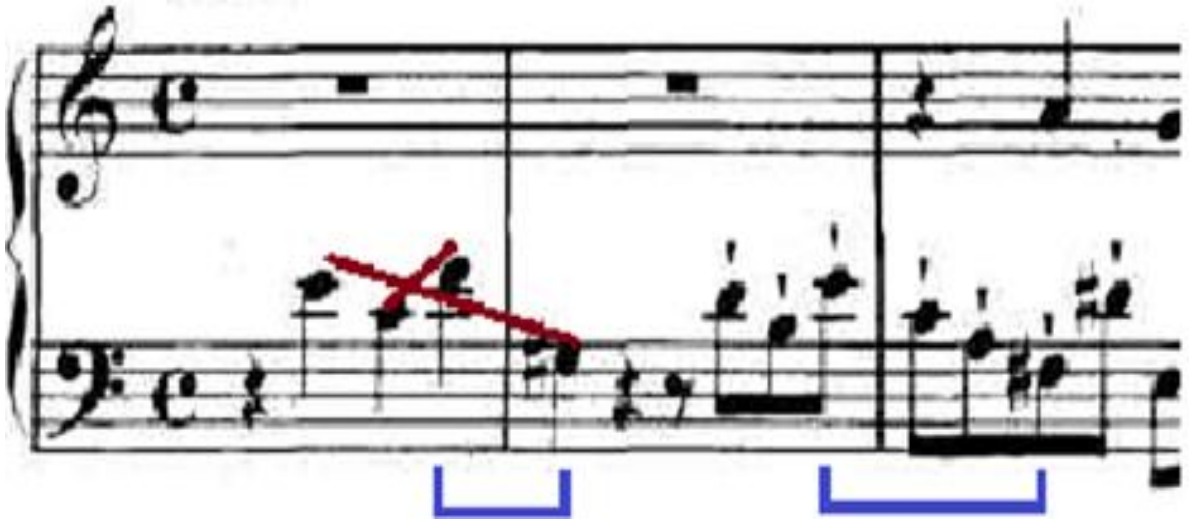

Падот на Адам е означен со
намалена мелодиска септима и
намален септакорд
кои се спуштаат надолу

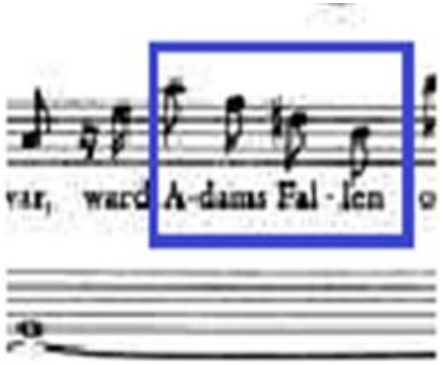

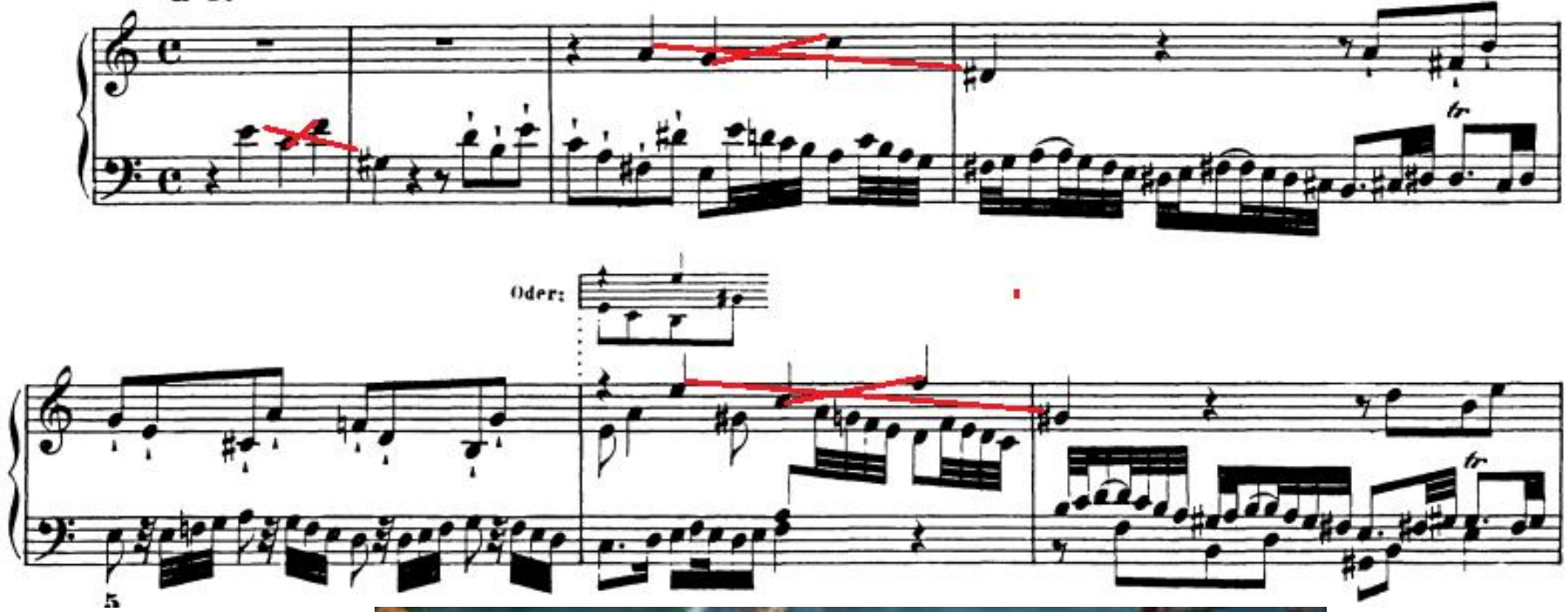
Oder:
5

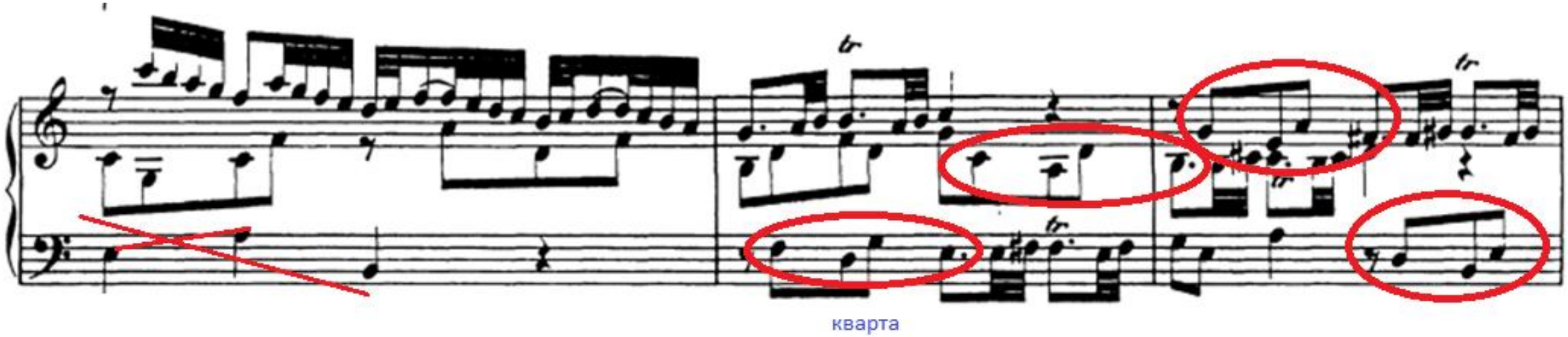

И рече: „Исусе, спомни си за мене, кога ќе дојдеш во Твоето Царство!“ А Тој му рече: „Вистина ти велам, денес ќе бидеш со Мене во рајот.“ (Лука 23:44)

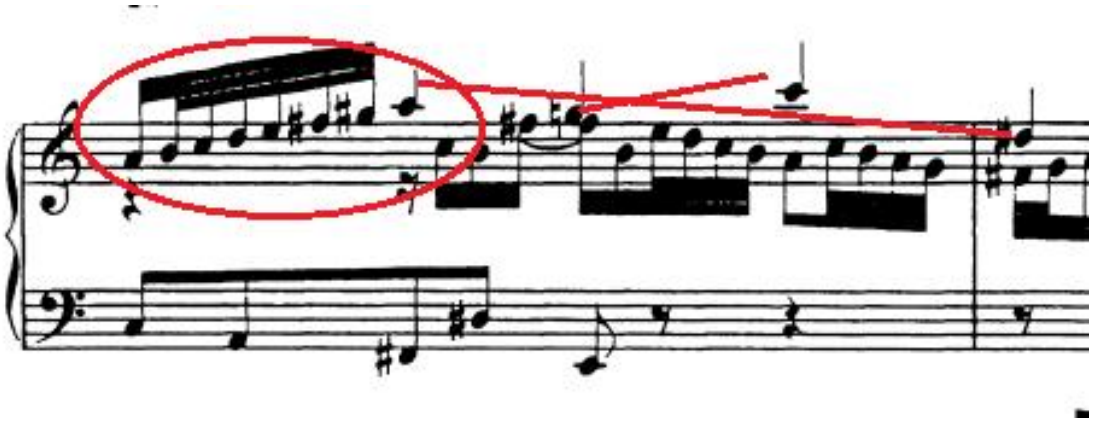

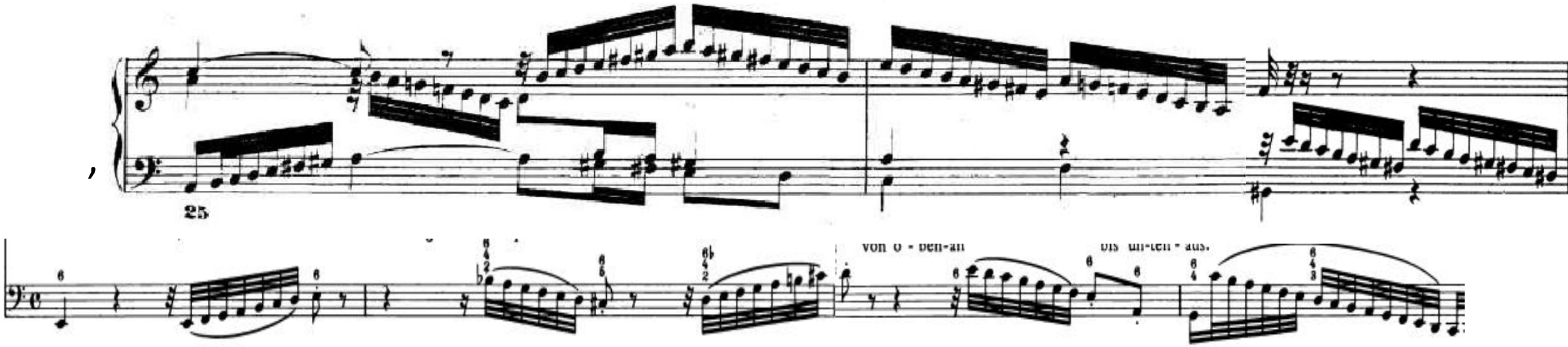

„И наеднаш се расцепи црковната завеса на два дела, од горниот крај до долниот; и земјата се затресе.“ (Матеј 27:51)

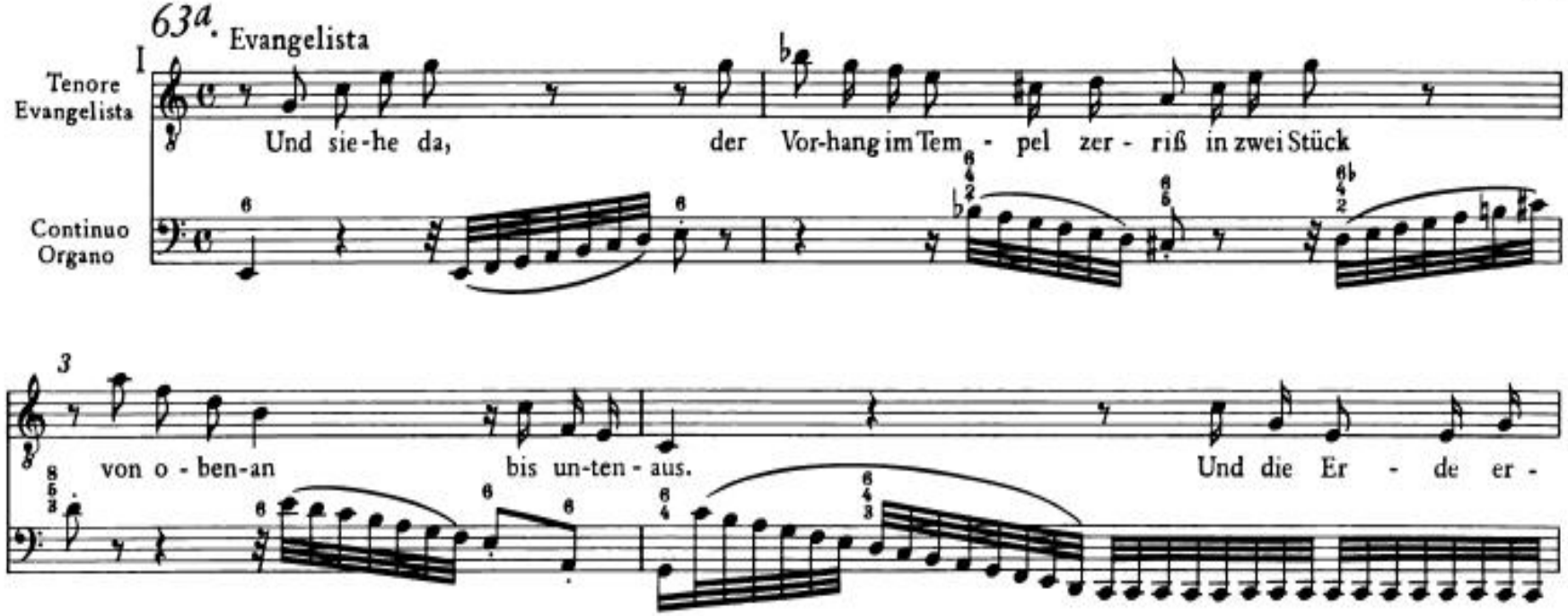
63a. Evangelista
I
Tenore
Evangelista
Continuo
Organo
Und sie-he da, der Vor-hang im Tem - pel zer - riß in zwei Stück
von o - ben-an bis un-ten - aus. Und die Er - de er -